

Beszámoló a könyvtáros etikai kódexet előkészítő munkabizottság munkájáról*

Tisztelt Küldöttközgyűlés! Hölgyeim és Uraim, kedves Kollégák!

Amikor Bartos Évával és a mai összejevetelt szervezőkkel megegyeztünk abban, hogy az etikai kódexet ünnepélyes keretek között elfogadó küldöttközgyűlésen megpróbálom összefoglalni azt az utat, amelyet a kódexet előkészítő munkabizottság megtett, kronológiában, tények, adatok ismertetésében gondolkodtunk. Azonban, miközben ezt az eredetileg szigorú keretek közé szorított beszámolót készítettem, rá kellett jönnöm, hogy – miután a bizottság titkáraként „tűzközelben” csináltam végig magam is az előkészítő munka mintegy kétéves időszakát –, sok olyan apró, kedves, emlékezetes mozzanat is színesítette ezt az egyébként egyáltalán nem könnyű munkát, amelyről hivatalos fórumon eddig nem beszélünk, nem írtunk. Engedjék meg nekem tehát, hogy itt-ott a szikár eseményeket ilyen apró történetek elmesélésével színesítsem.

Nem akarok kitérni a könyvtárosok etikai kódexének előtörténetére, azt gondolom, önök közül sokan emlékeznek a harminc évvel ezelőtti egri vándorgyűlésre, majd a nyolcvanas évek végén indult kezdeményezésre, amely azonban akkor a kedvezőtlen körülmények miatt sikertelen maradt.

Újra akkor kerülhetett szóba és előtérbe a magyar könyvtarosság etikai kódexe, amikor a könyvtári terület 2003–2007 közötti stratégiai céljai alapján a NKÖM Könyvtári Főosztálya másik három bizottsággal együtt és feladataikat pontosan körülhatárolva létrehozta „A könyvtárosi életpálya vonzóbbá tétele” elnevezésű stratégiai bizottságot. Ma már, amikor a kész kódex csak az ünnepélyes elfogadásra vár, szinte természetesnek tűnik, hogy ez a bizottság vette fel programjába a kódex megalkotását. A korábbi kezdeményezések azt is evidenssé tették, hogy ezt a feladatot csak a Magyar Könyvtárosok Egyesületének támogatásával, közreműködésével lehet elvégezni, és – mivel a stratégia megvalósításából a Könyvtári Intézet is alaposan kiveszi a részét – a munka megszervezése nálunk indult el. Úgy érzem, itt olyan ponthoz értünk, ahol máris meg kell tennem az első kitérőt, mert szeretném, ha velem együtt mindannyian átéreznék a kódex ügyének azt a nagyon fontos első pillanatát, amikor a Könyvtárosi életpálya stratégiai bizottság vezetője, Bartos Éva már pontosan tudta, kinek a személyére lehetne, kellene építeni, ki alapozhatná meg a kódex kidolgozását. Biztos vagyok benne, hogy tudják: Papp Istvánra gondolok, és abban is biztos vagyok, Éva rábeszélő-

* Elhangzott az etikai kódexet elfogadó MKE-küldöttközgyűlésen, 2006. január 17-én.

képességének komoly szerepe volt abban, hogy Papp István vállalta ezt a feladatot – már az első beszélgetések során szigorú kereteket szabva a munkához. A szigorúságot persze Papp István a bizottság elnökeként magával szemben is képviselte: a kódexet előkészítő bizottság még fel sem állt, már készen volt az első tanulmánnyal (amit háttéranyagnak hívtunk, ebből aztán később kisebb bonyodalmak támadtak, mert született még jó néhány háttér tanulmány, és ki kellett találnunk, rövidített címeiket hogyan különböztessük meg egymástól.). A bizottság összetételének szempontjait a MKE-vel és a Könyvtári Intézet akkori vezetőjével együtt alakítottuk ki: fontosnak tartottuk, hogy a tagok a magyarországi könyvtártípusok és a könyvtáros szakmai szervezetek képviselőiből kerüljenek ki. Lássuk a felsorolást:

Biczák Péter, a Pest Megyei Könyvtár igazgatója (az MKE és a megyei könyvtárak képviselőjében);

Blaskóné Majkó Katalin, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtár és Levéltár igazgatója (a felsőoktatási és a szakkönyvtárak képviselőjében);

Hock Zsuzsanna, a Városmajori Gimnázium könyvtárának vezetője (az iskolai könyvtárak képviselőjében);

Horváth Sándor Domonkos, a győri Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár igazgatója (a városi könyvtárak képviselőjében);

Redl Károly, az Országgyűlési Könyvtár tájékoztatási igazgatója (az országos szakkönyvtárak képviselőjében);

Süttő G. Ildikó, a Chinoi Rt. könyvtárának vezetője (a vállalati és a szakkönyvtárak képviselőjében);

Virágos Márta, a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár főigazgatója (az IKSZ és az egyetemi könyvtárak képviselőjében);

és nem utolsó sorban: tavaly bekövetkezett halála előtt az utolsó pillanatokig együtt dolgozott velünk Ottovay László (a nemzeti könyvtár képviselőjében).

A felkérő levélre valamennyien igent mondtak. Még az első bizottsági ülés előtt tanulmányozták a Papp István által írt előkészítő anyagot, amely a Könyvtári Figyelő hasábjain már úgy jelent meg, hogy ők is hozzátették írásos véleményüket. Köszönet jár a közzétételért a Könyvtári Figyelő szerkesztőinek, különösen Kovács Katinak, hiszen ez az anyag a későbbiekben hivatkozási alapot jelentett a kódex valamennyi említésekor.

A bizottság az eltelt mintegy két év alatt összesen nyolcszor ülésezett, az üléseket egy kivétellel a Könyvtári Intézet szervezésében itt, az OSZK-ban tartottuk. Ismét egy apró kitérő: eleinte a három–négy óra megfeszített munka közben és után vendégül is láthattuk a bizottság tagjait, fontosnak tartottuk, kikapcsolódásnak, pihentetőnek szántuk ezeket a szüneteket, mégis mindig a kódexről beszélgettünk ilyenkor, így hallottam a legtöbb konkrét példát és esetleírást arra, amiknek megoldásához az etikai kódex iránymutatásai – reményeink szerint – majd segítséget nyújtanak. Aztán amikor a kötelező maradványképzés ide is „begyűrűzött”, és már nem futotta vendéglátásra, Biczák Péter megígérte nekem, hogy tarisznyájában szalonnát, hagymát hoz, ha én beszerzem a kenyeret... Előre elhatározott ciklikusságot nem mutatnak az ülések egymásra következő időpontjai, sokkal fontosabb volt ugyanis, hogy olyankor találkozunk, amikor anyagok, írá-

sok készültek el, elképzelések álltak megvitatás előtt, mert ezek vitték lépésről lépésre előbbre az etikai kódex ügyét. Az első bizottsági ülést 2004. június 2-án tartottuk és csak azért térek ki részletesen napirendi pontjaira, hogy érezhessék, már az első alkalommal milyen fontos megállapításokra jutottunk:

- Megállapítottuk, hogy a bizottság szükségesnek és lehetségesnek tartja egy könyvtárosi etikai kódex kidolgozását, amely a szakmai erkölcs legáltalánosabb kérdéseire tér ki tömör, könyvtárosokhoz, használókhoz és fenntartókhoz egyaránt szóló, közérthető formában, és hogy a kódex nem szabálygyűjtemény akar lenni, hanem a könyvtárosi gondolkodást, magatartást és viselkedést kívánja formálni az egyéni használók és a kisebb-nagyobb közösségek javára.
- Már ekkor tíz pontról, „tízparancsolatról” mint jól meg- és felfogható egységről beszéltünk, ezt a későbbi vélemények tovább erősítették, és valahogy ráérezünk ennek PR-hatására is; javasoltuk, hogy ezt a „szakmai tízparancsolatot” szükség szerint egészítsék ki az egyes könyvtáriptípusokban, könyvtári munkaterületeken dolgozó könyvtárosok, sőt egyes könyvtárak speciális körülményeivel számot vető további etikai kódexek.
- Szerettünk volna valamiképpen személyes kapcsolatot teremteni a kódex és a könyvtáros között. Például úgy, hogy a könyvtárosi diplomával egyidejűleg vagy az első könyvtári munkahelyen díszes kivitelű oklevélformát kaphatnának kézhez a fiatal könyvtárosok; a nyilvánosságnak szánt rendezvényeken a könyvtárosok aláírásukkal láthatják el az etikai kódexet. Nézzék meg, itt a mai példa – és reméljük, ennek akad majd folytatása is.
- Akkor még nem sejtettük, hogy a következő megállapítás lesz a kódex vitájának egyik sarkalatos pontja: a munkabizottság véleménye szerint a könyvtárosi etikai kódex a könyvtárosi szakmára, tehát a felsőfokú (egyetemi, főiskolai) könyvtárosi szakképzettséggel rendelkező személyekre vonatkozik. Hozzá tettük természetesen: ez nem zárja ki azt, hogy a könyvtárakban dolgozó más vagy alacsonyabb szakképzettségű személyek is érvényesnek tartásukra nézve; a könyvtárosi etikai kódexnek ezt a kisugárzó hatását a könyvtárak küldetésnyilatkozataiban, szervezeti és működési, valamint használati és gyűjtőköri szabályzataiban, munkaköri leírásaiban, és ha indokolt, az adott könyvtárra kidolgozott etikai kódexben lehet érvényesíteni.
- Rögzítettük, hogy az etikai kódex személyek viselkedési normáival foglalkozik, ezért a magyar könyvtárosság legátfogóbb, főként személyi tagságból álló szervezetének, az MKE-nek kell magára vállalnia kiadását, ajánlás formájában, és e szervezetnek kell gondoskodnia az etikai bizottság későbbi felállításáról is.
- Ekkor javasoltuk, hogy az MKE tűzze a 2005. évi vándorgyűlés napirendjére az etikai kódex ügyét, és irányozza elő, hogy az MKE éves küldöttközgyűlése fogadja el az etikai kódexet.

Ezen az ülésen Papp István felajánlotta, hogy összehasonlító elemzést készít külföldi könyvtáros etikai kódexek alapján (ezt a tanulmányt is a Könyvtári Figyelő jelentette meg), a bizottsági tagok pedig vállalták, hogy átnézik és ismertetik rokon- és más szakmák etikai kódexeit. Itt kezdődött kapcsolatunk a 3K szerkesztőségével: rovatot, fórumot teremtettek nekünk minden, a kódexre vonatkozó írás

megjelentetéséhez – köszönet érte. A más szakmák kódexeiről szóló ismertetések után a 3K hasábjain olvashattuk a szakma nagy öregjeinek a kódextervezetről alkotott véleményét, gyakorló könyvtárosok hozzászólásait, a kódex vitára bocsátott szövegtervezetét, a vándorgyűlés vonatkozó előadásait és nem utolsósorban a kódexet előkészítő bizottság munkájáról szóló beszámolókat.

További üléscink kronológiája – most már rövidebben:

- 2004. szeptember 28-i ülésünkön más szakmák berkeiben készült és a bizottsági tagok által feldolgozott etikai kódexek alapján összegyűjtöttük azokat a tapasztalatokat, amelyekre a könyvtáros etikai kódex szövegtervezetének megfogalmazásához szükségünk volt, és ekkor határoztuk el azt is, hogyan tudjuk a kódextervezetet megismertetni a könyvtárosársadalommal: egy korábbi, szintén e témába vágó – merthogy a könyvtáros hivatással foglalkozó – országos vitasorozat példája nyomán kialakult az MKE berkeiben megrendezendő regionális vitafórum terve.
- 2004. december 7-ei ülésünk különleges volt, a szakma nagy öregjeinek (mi magunk között a későbbiekben seniorokként emlegettük őket) véleményét kértük ki az etikai kódex ügyében. Sokan elfogadták meghívásunkat és eljöttek személyesen. Félve sorolom az önök számára is ismerős neveket, nehogy valakit kifelejtsek, akivel hangosan együtt gondolkodhattunk: Ferenczy Endréné, Fügedi Péterné, Gerő Gyula, Győri Erzsébet, Hajdu Géza, Katsányi Sándor, Poprády Géza, Román Lászlóné, Somkuti Gabriella, Szabó Sándor, Tóth Gyula, Walleshausen Gyula, Zsidai József. Többen voltak, akik nem vállalták ugyan a Budapestre utazás fáradalmait, de megtiszteltek minket írásukkal (Benda Mária, Lévay Botondné); ajánlom figyelmükbe a 3K vonatkozó cikkeket.
- 2005. január 26-ai ülésünkön meghatároztuk a kódex alapszerkezetét (Papp Istvánt idézem): az etikai kódexszel kapcsolatos dokumentumok piramisszerűen épülnek fel: a csúcsot maga a kódex képezi, amely voltaképpen két, de egymással szorosan összefüggő egységből áll. A tíz pontot tartalmazó rész nevezhető az erkölcsi parancsnak (e szöveg felolvasására és aláírására kerül sor itt e teremben rövidesen), amelyet egy kifejtő rész követ. A második szintet alkotják – elkészültük után – a különböző szervezetek, egyesületek, intézmények, könyvtártípusok, könyvtárosi munkakörök stb. etikai szabályzatai. A harmadik szintet a kódexhez kapcsolódó magyarázatok, kommentárok, kiegészítések jelentik. Végül a negyedik szintbe tartozik valamennyi, az etikai kódexszel, de általában a könyvtárosi etikával kapcsolatos, publikált vagy szűk publicitású, bármilyen formátumban hozzáférhető dokumentum, kutatási jelentés, bibliográfia stb. Ezen az ülésen a fenti szerkezetből a 10 pont szövegének tervezetét vitattuk meg, amelyet Papp István készített elő. Előre elhatározott belső ütemtervünk szerint az elvégzendő munka félidejében voltunk, ezért az első évben elvégzett munkáról levelet fogalmazva beszámoltunk megbízóinknak.
- 2005. március 2-ai ülésünkön megvitattuk és elfogadtuk a pontokhoz közvetlenül tartozó, azokhoz szorosan kapcsolódó, ún. publikus magyarázatokat tartalmazó kódex-egységet, amelyet Papp István fogalmazott meg. Virágos Márta bejelentése nyomán ezen az ülésen hangzott el hivatalosan: az IKSZ

2005. februári elnökségi ülésén határozott arról, hogy szakmai szervezetként szeretne bekerülni az etikai kódex kibocsátói közé.

- Szinte kihelyezett ülésként tartjuk számon a tavalyi gödöllői vándorgyűlésnek azt a napját, július 22-ikét, amikor Papp István kisplenáris előadása után szekciók sora foglalkozott az etika kódexszel. Remélem, önök közül sokan részt vettek ezeken a szekció-előadásokon, vitákon, érezték, néha mennyire egyetért a könyvtárórsadalom a kódex ügyében, néha meg milyen parázs vitákat keltenek az eltérő vélemények. A munkabizottságot mindenesetre ez is, az is, nagymértékben segítette további munkájában.
- 2005. szeptember 20-án a bizottsági ülésen megint nagy fába vágtuk a fejszénket: számba vettünk minden olyan véleményt, amely a kódextervezettel kapcsolatban elhangzott (a vélemények összegyűjtésének helyszíneire még visszatérek). Majd 350 hozzászólást vettünk számba és döntöttünk bizottsági szavazással ezek sorsáról, majd Papp István vállalta az elfogadott véleményeknek, hozzászólásoknak a kódexszövegbe való beépítését. Köszönőlevelet fogalmaztunk mind az egyéni, mind a testületi, mind a regionális fórumokon hozzászóló kollégáknak. Remélem, azóta valamennyi levél eljutott a címzettekhez.
- 2005. október 11-ei utolsó ülésünkön a bizottság egyhangú szavazással elfogadta és az MKE elnöksége elé terjeszthetőnek ítélte az etikai kódex módosításokkal és javaslatokkal egybeszerkesztett szövegtervezetét. jelentést fogalmazott az elvégzett munkáról megbízóinak, amelyben megköszönte a bizalmat és bejelentette működésének befejezését. Az ülésen elfogadtuk a Papp István által időközben megírt újabb tanulmányt, amely a kódexszöveghez tartozó magyarázatokat, kommentárokat, kiegészítéseket tartalmazza mintegy 150 oldal terjedelemben. (A tanulmány a későbbiekben a Könyvtári Intézet kiadásában jelenik meg.)

A bizottság az ülések közötti időszakokban is dolgozott, hiszen az ülésekről mindig határidőkkel és „házi feladatokkal” indultunk haza. A kapcsolattartás nem volt nehéz. e-mail-címek és kör-emailek vagy éppen egy-egy bizottsági tag nevére szóló elektronikus levelek kellettek hozzá, nagy terjedelmű anyagok cseréltek rendszeresen gazdát csatolt fájlokban is. És most ismét teszek egy személyes benyomást rögzítő kitérőt. Ha nem is túl gyakran, de megtörtént – melyik munkabizottság életében nem fordul elő ilyen? –, hogy a kért anyag nem futott be időre. ilyenkor enyém volt az a nem túl kellemes feladat, hogy titkárként az adós bizottsági tagot erre figyelmeztessem, hiszen Papp Istvánhoz – már nyomtatásban, hol postán, hol személyes „átadás-átvétellel” – rajtam keresztül jutottak el az elkészült anyagok. De még így is csak egyszer kaptam egy kedves e-mailt Redl Károlytól, hogy ilyen fegyelem még annál a tűzérdandárnál sem volt, ahol annak idején katonai szolgálatát töltötte. Aláírás: Redl ezredes... Természetesen olyan is előfordult, hogy valaki nem tudott az ülésen részt venni, hiszen hallották a bizottság névsorát: valamennyien tengernyi feladatnak próbálnak megfelelni egy időben. Ráadásul néha még az időjárás is közbeszólt: Horváth Sándor Domonkos laptopjáról kaptam egyszer egy e-mail-t az egyik ülésnap havas reggelén, a győri vasútállomáson írta, ahol hiába várakozott, nem akadt vonat, amely Pestre hozhatta volna. Komolyra fordítva a szót: ugyancsak az elektronikus levelezés elő-

nyeit kihasználva számoltam be rendszeresen az elvégzett munkáról főosztályvezető asszonynak, az MKE elnökének és a Könyvtári Intézet igazgatójának. A bizottság munkája során keletkezett iratanyag őrzését az intézet vállalta magára. egyelőre a szobámban tesznek ki lassan egy polcfolyómétert, nemsokára hivatalosan a Szakkönyvtárhoz kerülnek. A bizottsági ülésekről szóló emlékeztetők mellett valamennyi, a témában elkészült dokumentum a mai napig elérhető a Könyvtári Intézet honlapjának a stratégiai bizottságok tevékenységét bemutató oldalán. Talán egy dolgot mulasztottunk el – ahogy erre egy kollégánk a Katalisten fel is hívta a figyelmet – nem működtettünk ugyanitt, a honlapon olyan interaktív fórumot, amelynek segítségével még többen fejthették volna ki véleményüket a kódexszel kapcsolatban. Mégis úgy gondoljuk, a kódex társadalmi hátterét és hitelességét kellőképpen biztosítják a 2005. év folyamán lezajlott vidéki és fővárosi tanácskozások, fórumok, viták és az egyéni hozzászólók hosszú sora. A véleménynyilvánítás lehetőségét és színterét szolgálta a fentebb már említett regionális vitafórum a vándorgyűlést megelőző időszakban, 2005. áprilisában és májusában. Csapat szerveződött a bizottság tagjaiból (Papp István, Biczák Péter és jómagam), csatlakozott hozzánk a stratégiai bizottság vezetője, Bartos Éva és a Pest Megyei Könyvtár kishuszával összesen öt helyszínen jártunk (Kaposvár, Miskolc, Szeged, Szentendre, Veszprém), hogy megismerhessük az egyesület tagjainak a kódextervezetről alkotott véleményét. De akadtak egyéb alkalmak is az etikai kódex munkálatainak bemutatására 2005 tavaszától: a Kodolányi János Főiskola Könyvtára által szervezett konferencia, az IKSZ kibővített elnökségének, majd Győr-Moson-Sopron megyei tagozatának ülése, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának összejövelete, az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének és Társadalomtudományi Szekciójának közösen szervezett vitája, majd a zempléni szervezet önálló rendezvénye, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezet ülése, amelyen a Nyíregyházi Főiskola Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Csoportjának oktatói és hallgatói is jelen voltak; hallgatói meghívásra jártunk a szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információtudományi Tanszékén is. Legutóbb, 2005. november végén a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár és az MKE Heves megyei Szervezetének közös rendezvényén vettünk részt.

Mielőtt befejezném, engedjenek meg egy utolsó „magánjelleget” kitérőt: hálás vagyok mindazoknak, akik kiszemeltek és méltónak találtak az etikai kódexet előkészítő bizottság titkári posztjára, rengeteget tanultam azoktól, akikkel együtt dolgozhattam. Tanulságos és egyben felemelő volt végigkísérni e fontos dokumentum keletkezését és aktívan részt venni létrehozásában. Mindenkinek azt kívánom, hogy ha munkabizottságban kell dolgoznia, olyan harmonikus munkakapcsolatok mentén tudja ezt tenni, mint ahogyan ez a mi bizottságunkban működött. Teljes szívemből osztom Horváth Sándor Domonkos véleményét, aki így fogalmazott, amikor közös munkánk befejeződött: ezzel a csapattal akár egy dzsungeltúrára is bátran beneveznék... Különösen büszke vagyok arra, hogy kolléganómmal, Szabó Lászlóné Böbével együtt – aki Papp István kézírataiból varázsolt rendszeresen (és aki ismeri Pista kézírását, tudja, milyen heroikus munka ez) szövegszerkesztett változatot –, szóval vele együtt bekerültünk Pista – ahogy ő mondja – kedves barátnéi közé. Eddig csak a Szakkönyvtárban dolgozó kolléga-

nőim tudhatták magukénak e megtisztelő címet, most meg – megint csak Pista elmondása szerint – már azt is nehéz eldöntenie, ha a Széchenyi-be jön, hogy őket vagy minket keressen fel először... Hiszem, hogy ez közös munkánk eredményeinek szívből jövő elismerése, igazán hálás vagyok érte!

A kódex jövőjéről kellene még beszélnem, de nem teszem, mert ez a mai napon jelenné válik: a kibocsátók és a csatlakozók aláírásával életre kel a magyar könyvtárosok etikai kódexe. A munkabizottság feladata itt véget ér, bár azt gondolom, mindannyian továbbra is figyelemmel kísérjük a kódex sorsát és alkalmazását, a rá épülő újabb és újabb szakmai kódexek keletkezését és a megválasztandó etikai bizottság tevékenységét.

Hangodi Ágnes

* * *

2006. január 17-én a Magyar Könyvtárosok Egyesületének rendkívüli küldött-közgyűlésén elfogadták és aláírták a magyar könyvtárosok etikai kódexét, amelyet az alábbiakban teszünk közzé:

A MAGYAR KÖNYVTÁROSSÁG ETIKAI KÓDEXE

I. KÖNYVTÁROSI ETIKA

A könyvtárosi tevékenységet a szakmai ismeretek, eljárások és szokások, valamint jogszabályok és szabályzatok mellett etikai normák is vezérlik.

II. ALAPÉRTÉKEK

A könyvtáros elkötelezett az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság, az esélyegyenlőség, a szellemi szabadság és az információ szabadsága mellett.

III. KÖNYVTÁROSI HIVATÁS

A könyvtárosi hivatás a könyvtárostól a használók iránt tiszteletet és odaadást, valamint állandóan fejlődő szakismereteket és készségeket kíván meg. A könyvtáros szakmai döntéseit autonóm módon, személyében feddhetetlenül, személyes anyagi vagy egyéb jogosulatlan előnyét vagy hasznát kizárva hozza meg.

IV. A GYŰJTEMÉNY GONDOZÁSA

A könyvtáros felelősséggel tartozik az emberiség, a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek, a helyi közösségek kulturális örökségének megőrzéséért. Gyűjteményépítő munkáját a használók igényeire és az emberiség értékeire alapozza, de a közvélekedéssel és saját nézeteivel ellentétes műveket is beszerez. Elítéli a cenzúrát, s maga sem cenzúráz. Feltáró munkájával a könyvtár teljes gyűjteményét hozzáférhetővé teszi.

V. A KÖNYVTÁRHASZNÁLÓK SZOLGÁLATA

A könyvtáros és a használó viszonya az egyenrangú partnerségen és a kölcsönös bizalmon nyugszik. A könyvtáros megkülönböztetés nélkül nyújt segítséget a könyvtár szolgáltatásainak igénybevételéhez. A használók személyes adatait bizalmasan kezeli. A használóknak joguk van az adott feltételek között a lehető legjobb könyvtári ellátáshoz és az egyenlő elbánáshoz; a könyvtáros ezzel összhangban törekszik az esélyek kiegyenlítésére.

VI. AZ INFORMÁCIÓK KÖZVETÍTÉSE

A könyvtáros tőle telhetően mindent megtesz azért, hogy a használó szabadon és korlátozás nélkül hozzáférhessen az információkhoz. Segítséget nyújt az információs források és eszközök használatához. Legjobb tudása szerint hiteles, megbízható, teljes, megfelelő, személyre szabott információt nyújt.

VII. KÖNYVTÁROSI SZAKMAI KÖZÖSSÉG

A könyvtáros őrzi és növeli a könyvtárosi szakma tekintélyét, részt vesz a szakmai közéletben és együttműködésben. Készségesen osztja meg tudását és tapasztalatait.

VIII. A KÖNYVTÁR MINT MUNKAHELY

A könyvtáros elkötelezett könyvtára iránt, és tiszteletben tartja fenntartójának céljait és érdekeit. Beosztottként és vezetőként egyaránt a legjobb tudása szerint járul hozzá a könyvtár feladatainak teljesítéséhez és a munkahelyi közösség erősítéséhez.

IX. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK

A könyvtáros elfogultságtól és előítéletektől mentes kapcsolatban áll a társadalom tagjaival, csoportjaival, szervezeteivel. Tisztelettel és együttműködésre készen fordul más szakmák és tagjaik felé. Védelmet a szellemi tulajdonhoz való jogot és a szellemi alkotásokhoz való hozzáférés jogát.

X. AZ ETIKAI KÓDEX ÉRVÉNYESÜLÉSE

Az etikai kódexben foglalt követelmények a könyvtárosok tevékeny közreműködésével valósulnak meg. Ezt a folyamatot a kódex kibocsátói egy etikai bizottság felállításával segítik elő.

* * *

A magyar könyvtárosság etikai kódexének tervezetét
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöksége,
az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöksége
és az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete
által felkért munkabizottság dolgozta ki.

Tagjai:

Biczák Péter
Hangodi Ágnes titkár
Hock Zsuzsanna
Horváth Sándor Domonkos
B. Majkó Katalin
Ottovay László
Papp István elnök
Redl Károly
Süttő Gézáné
Virágos Márta

* * *

A magyar könyvtárosság etikai kódexét a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöksége és az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöksége 2006. január 17-én bocsátotta ki.

Bakos Klára elnök
Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Dr. Fodor Péter elnök
Informatikai és Könyvtári Szövetség

Az etikai kódexet aláírja, a benne rögzített értékeket és követelményeket magáénak vallja, szellemükben tevékenykedik és érvényesülésükért síkra száll:

Virágos Márta elnök
Egyetemi Könyvtárigazgatók
Kollégiuma

Vadné Kokovay Zsuzsa elnök
Főiskolai Könyvtárak Kollégiuma

Dr. Vasas Livia elnök
Magyar Orvosi Könyvtárosok
Szövetsége

Bondor Erika elnök
Könyvtáros Tanárok Egyesülete

Ásványi Ilona elnök
Egyházi Könyvtárak Egyesülése

Horváth Ádám elnök
MOKKA Egyesület

Pályázati felhívás

Az MKE Társadalomtudományi Szekciója – készülve megalakulásának 30. évfordulójára – pályázatot hirdet alapító elnöke, **Vályi Gábor életét és szakmai munkásságát** bemutató pályamunkák készítésére.

A pályamunkák terjedelme minimum 4-6 oldal legyen, műfaja szabad (a szakmai életpálya bemutatása, munkásságát tükröző bibliográfia mellett szívesen vesszük a kollégát és embert mindennapi munkatevékenységében ábrázoló visszaemlékezéseket is).

A pályamunkák beérkezésének határideje: 2006. szeptember 1.

A beadás címe: MKE Társadalomtudományi Szekció

c/o Országgyűlési Könyvtár
Budapest, Pf. 4
1357

A borítékra, kérjük, írják rá: Pályázat

Formai elvárások:

Csak postai úton küldhetők be a pályamunkák.

A zárt borítékban kizárólag a pályamű lehet, és azon a szerző által választott, feltüntetett jellege. Emellett külön zárt borítékban kérjük az alkotó elérési adatait, ezen a borítékon csak a jellege szerepeljen.

A pályázat eredményének kihirdetésére a szekció 2006 novemberében megtartandó taggyűlésén kerül sor.

A pályamunkák díjazása: I. díj – 50 000 Ft

II. díj – 20 000 Ft

III. díj – 10 000 Ft

A díjazott pályamunkák alkotói műveikkel meghívást kapnak a szekció 2007-re tervezett Vályi Gábor konferenciájára, és pályamunkáik közzétételét szorgalmazzuk a szakmai sajtóban.

2005. január 27.

az MKE Társadalomtudományi Szekció
vezetősége